

עפ"ג 55718/06/21 - יצחק בירו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע	עפ"ג
לפני כבוד סגן הנשיאה אליהו ביתן - אב"ד	55718-06-21
כבוד השופטת גאולה לוי	13 ספטמבר 2021
כבוד השופט יעקב דנינו	
המערער:	יצחק בירו
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

מהות הערעור: ערר על גזר דינו של בית משפט השלום באילת (כב' השופטת ליאורה אדלשטיין)

שניתן ביום 10.05.2021 בת"פ 41972-03-20.

נוכחים:

המערער וב"כ עו"ד לוי זמור

ב"כ המשיבה עו"ד עינת נהון - פמ"ד

פסק דין

המערער הובא לדין עם ארבעה נאשמים נוספים בקשר לפרשת סחר בסמים באמצעות יישומון הטלגרם.

כתב האישום שהמערער הודה בעובדותיו מתאר, שהמערער תושב טירת הכרמל, התגורר בעת הרלוונטית באילת והשתייך לקבוצה שכונתה "צוות מאנקיז", אשר עסקה בסחר בסמים מסוכנים באילת באמצעות הטלגרם. הקשר של אנשי הקבוצה עם הלקוחות התבצע באמצעות יישומון הטלגרם וכל לקוח שביקש לרכוש סמים, נדרש לבצע תהליך אימות שכלל, שליחת סרטון שבו הוא מציין את שם הקבוצה ואת המועד המדויק בו צולם; שליחת צילום תעודת זהות או רישיון נהיגה; שליחת צילום מסך של פרופיל הפייסבוק או האינסטגרם האישית; ושליחת כתובת מלאה. מעת לעת הקבוצה שלחה לכלל משתמשי אפליקציית הטלגרם שפנו אליה הודעות קידום מכירות, שכללו מחירון מפורט לכמויות הסמים השונות, והתייחסות לטיב הסמים ולכך שהמשלוח הוא בחינם. הקבוצה שיווקה את הסמים שמכרה באריזות מיוחדות הנושאות את הלוגו שלה.

באישום הראשון מתואר, כי בהזדמנות מסוימת בחודש פברואר 2020, לקוח שלח לקבוצה הודעה ביישומון הטלגרם בה ביקש לרכוש 5 שקיות סם קנאביס במשקל 35 גרם, וכעבור כ- 20 דקות, המערער פגש אותו ומכר לו קנאביס במשקל 35 גרם, ב- 5 אריזות של הקבוצה, בתמורה לסך של 1,000 ש"ח. ובאישום השלישי מתואר, כי כשלושה חודשים עובר לתאריך 9.3.2020, המערער קשר עם אחר לכך שהאחר יסחר בסמים עבור קבוצת מאנקיז, ויעבוד תחת המערער. ובמסגרת זו, המערער שכר עבור האחר דירות, בהן האחר נהג ללון. במהלך שלושת החודשים

המדוברים המערער שלח את האחר, מספר פעמים, לבצע משלוחי סמים מסוג קנאביס במשקלים שונים, ללקוחות שפנו למערער באמצעות יישומון הטלגרם.

שירות המבחן הגיש על המערער שני תסקירים, בהם צוינו בין היתר הדברים הבאים - המערער בן 27, רווק, גדל בטירת הכרמל, סיים 12 שנות לימוד ללא בגרות. בשנת 2010 נידון בבית משפט לנוער בגין עבירת רכוש ונידון לצו מבחן למשך שנה בפיקוח תנאי מגורים בהוסטל. לא גויס לצבא. ביצע שירות לאומי בבי"ח רמב"ם בתפקיד מחסנאי. לאחר מכן התקשה לשמור על יציבות תעסוקתית. אשר לעבירות, המערער לקח אחריות מלאה על מעשיו. תיאר כי ברקע להם תחושת תסכול שחוזה מכך שלא הצליח להתמיד במקומות עבודה ונותר ללא מעש וללא הכנסה וראה באפשרות לסחור בסם באמצעות יישומון הטלגרם כהזדמנות לרווח קל. ציין כי בתקופה בה השתייך לקבוצת המאנקיז חש מהמטרה והתנהל בזירות, וכיום, לאחר שהוא מודע לסיכון בו היה מצוי לאור מעורבותו בצוות, הוא רואה במעצרו דבר חיובי שמנע ממנו הסתבכות חמורה יותר. הביע חרטה על התנהגותו המכשילה ורצון לנהל אורח חיים תקין ולהימנע מעבירות.

שירות המבחן התרשם כי המערער מתאר את התנהלותו ואת מידת אחריותו באופן שטחי וכי רב הנסתר על הגלוי בנוגע לאופן בו החלה מעורבותו בצוות "מאנקיז" ולעומק קשריו עם גורמים עברייניים. ביחס לשימוש בחומרים ממכרים, המערער תיאר שימוש בקנביס בגיל 16 למשך מספר חודשים, ושלל נזקקות טיפולית בתחום זה. שירות המבחן סקר את גורמי הסיכון והסיכוי בעניינו של המערער, והתרשם כי לא ניתן לשלול סיכון לביצוע עבירות. עם זאת, לאור העובדה שהמערער שלל נזקקות טיפולית, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית עבורו. בתסקיר משלים דווח כי בתקופת הדחיה המערער גילה נכונות לבחון את התנהגותו במסגרת הליך טיפולי, שנועד לסייע לו לזהות מצבי סיכון ולשפר את יכולתו לקבל החלטות, והוא שולב בקבוצת הכנה לטיפול בת 4 מפגשים. קצינת המבחן אשר הנחתה את הקבוצה דיווחה כי הוא הגיע לכל המפגשים, גילה פתיחות והשתתף באופן פעיל. וכיום, הוא מביע רצון להמשיך את שילובו במסגרת ההליך הטיפולי בשירות המבחן. בבדיקת שתי שמסר נמצא נקי מסמים ושירות המבחן התרשם כי הוא אינו זקוק לטיפול בתחום ההתמכרויות, וציין כי לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. שירות המבחן סבר כי כיום המערער מכיר בנזקקות טיפולית בעניינו ומביע רצון להשתלב ולהתחייב להליך שכזה. וכתוצאה מהשיפור ברמת הסיכון בעניינו הומלץ על העמדה במבחן למשך 18 חודשים, מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

הממונה על עבודות השירות מצא את המערער מתאים לעבודות שירות.

התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, ועתרה להטיל על המערער שנת מאסר בפועל, מאסרים על תנאי, קנס ופסילה על תנאי.

ההגנה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בודדים ל- 7 חודשי מאסר, ועתרה להסתפק בימי מעצרו של המערער- חודש וחצי, ולהטיל עליו של"צ.

בית המשפט עמד על הערכים המוגנים בעבירות הסמים ועל מידת הפגיעה בהם במקרה זה; על מדיניות הענישה הנוהגת; ועל נסיבות ביצוע העבירות; וקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשי המערער נע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט התייחס לתסקירי שירות המבחן ולנתוניו של המערער וקבע שבנסיבות הענין אין הצדקה לקביעת עונשו של המערער בחריגה מהמתחם שנקבע, אולם נתונים אלה ילקחו בחשבון בקביעת העונש. בית המשפט עמד על הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ובין היתר, גילו של המערער, הודאתו ולקחת האחריות שלו על מעשיו, עברו הפלילי, והתקופה בה שהה במעצר ולאחר מכן בתנאים מגבילים. בנוסף, עמד על עקרון אחידות הענישה, ועמד על הדומה והשונה בין עניינו של המערער לעניינים של הנאשמים האחרים, ובסופם של דברים הטיל על המערער 8 חודשי

מאסר לריצוי בעבודות שירות; מאסרים על תנאי; צו מבחן למשך 18 חודשים; פסילה רישיון נהיגה על תנאי; קנס בסך 7,000 ₪ או 60 ימי מאסר תחתיו; והתחייבות להימנע מעבירה.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טענה בהודעת הערעור כי עניינו של המערער מצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום. עמדה על תסקירי שירות המבחן וטענה שהמערער עבר תהליך שיקומי משמעותי והשקיע ועוד משקיע מאמצים לניהול אורח חיים נורמטיבי תוך הימנעות מביצוע עבירות. טענה ששירות המבחן לא התייחס לנזק שעלול להיגרם למערער ממאסר בעבודות שירות. ושקיים חשש ממשי שהותרת המאסר בעבודות שירות תוביל לכך שהמערער יאבד את מקום עבודתו, המהווה עוגן משמעותי בחייו ומקנה לו ביטחון כלכלי ויציבות, ויפגע פגיעה קשה בהליך השיקומי שלו. ציינה כי אין למערער עבר פלילי רלוונטי, הוא הודה במיוחס לו, לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם. שהה במעצר במשך כחודש וחצי ואחר כך שוחרר בתנאים מגבילים. עוד טענה, כי העונש שהוטל על המערער מחמיר עמו בהשוואה לעונשים שהוטלו על האחרים, בהתחשב בעבירות בהן הורשעו. וכי קביעות בית המשפט ביחס למעמדו של המערער בקבוצה שגויות והן לא הוכחו. אשר לקנס, טענה כי בית המשפט לא קבע מתחם קנס הולם ולא הביא בחשבון את מצבו הכלכלי של המערער. והקנס שהוטל על המערער חמור משמעותית מהקנסות שהוטלו על הנאשמים האחרים בפרשה. עתרה לבטל את עונש המאסר בעבודות שירות ולהטיל במקומו של"צ, ולהפחית את גובה הקנס ואת ימי המאסר שנקבעו תחתיו. בדיון היום, ציינה כי המערער החל לבצע את עבודות השירות שלו ועל כן הערעור כעת מכוון אך לקיצור תקופת המאסר בעבודות שירות ולהקלה בקנס ובימי המאסר חלף הקנס.

ב"כ המשיבה טענה כי העונש שהוטל על המערער קל יחסית ובנוסף לכך בית המשפט הקל עם המערער גם בכך שקבע שימי מעצרו ינוכו מתקופת המאסר בעבודות שירות. היא הפנתה לתסקירי שירות המבחן ולהמלצה שנכללה בהם להטיל על המערער מאסר בעבודות שירות, וטענה כי עונשו של המערער, כולל רכיב הקנס, שומר על יחס הולם לעונשים שהוטלו על המעורבים האחרים בפרשה. וביקשה לדחות את הערעור.

עיינו בכל החומרים שהוצגו בפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים, ובאנו למסקנה שדין הערעור להידחות, בכפוף לתיקון מסוים בסכום הקנס ובתקופת המאסר חלף הקנס.

עבירת הסחר בסמים היא מהחמורות שבעבירות הסמים. העונש הקבוע לצדה - 20 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו. העובדה שבמקרה זה הקשר בין הצרכן לסוחר התקיים באמצעות אפליקציה ממוחשבת ולא בשיח חטוף או תנועות מוסכמות בסמטה אפלה, והסם נארז באריזה ממותגת, אינה משנה את המהות. הסמים הם אותם סמים ונזקי השימוש בהם הם אותם נזקים, וממילא הרציונל המצדיק מלחמה בתופעה עומד בעינו.

אין זה סוד שבשנים האחרונות חלק בלתי מבוטל מהסחר הקמעונאי בסמים מתנהל באמצעות הרשת. הפלטפורמות הקיימות מנגישות מאוד את הסמים לצרכנים ומאפשרות קיום סחר דיסקרטי, המותיר חתימה נמוכה מאוד, ומקשה על רשויות האכיפה להפליל את המעורבים; ובנגזר מכך, יותר אנשים מרשים לעצמם לרכוש סמים והיקף הסחר בסמים הולך ומתרחב. אמנם מטבע הדברים כל אחת מעסקאות הסמים הקמעונאיות היא של כמות סם קטנה יחסית, אולם הכמות הגדולה של הצרכנים משפיעה על ההיקף העצום של התופעה ועל מידת חומרתה.

הזמינות הגבוהה, השימוש הפשוט, נפוצות התופעה, והאפשרות להשגת כסף קל במהירות, גורמים לכך שלא מעט מסוחרים הסמים החדשים הם צעירים שאינם נמנים על עברייני הסמים הטיפוסיים. משכך, יש להעביר מסר ברור לכל,

שסחר בסמים הוא מעשה פלילי הפסול מיסודו, ומי שיורשע בו ישלם מחיר, בראש וראשונה בכתם הנלווה להרשעה בעבירה חמורה שכזו, וגם בעונש, שיוציא את שכרו בהפסדו.

הדברים הנכוחים שנאמרו בענין זה בע"פ 2596/18 **זנזורי נ' מדינת ישראל** (12.8.18) מדברים בעד עצמם ומתאימים לענייננו-

" ... לפני סיום, ארשום הערת אזהרה לפני הצרכנים והמשתמשים. ריבוי המקרים המובאים לפנינו בעת האחרונה - של גידול, ייצור והפקת קנבוס לשם הפצה ומכירה, כמו גם הפצה ומכירה של קנבוס תוך שימוש באפליקציית ה'טלגראם', מעוררים את התחושה, הגם שאינה מגובה בסטטיסטיקה או במחקר אמפירי, כי המדיניות שבאה לידי ביטוי בחוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה), התשע"ח-2018 (שתחולתו ביום 1.4.2019) - זלגה שלא בטובתה למחוזות אחרים. צרכנים ומשתמשים ואנשים נורמטיביים, שבעבר לא היו נכונים ליטול על עצמם סיכון להסתבך בעולם הפלילי, נכונים כיום לילך צעד נוסף ולהפוך למגדלים ולסוחרים בסם. זאת, מתוך תפיסה שגויה כי מדובר ב"סמים קלים", ובהינתן הטכנולוגיה המאפשרת מכירה והפצה קלה ו"סטריילית" של סמים. **ברם, סחר בסמים הוא סחר בסמים. ידע כל מי שמהרהר בדרכים לעשיית כסף קל, כי מדיניות הענישה לא השתנתה ובית המשפט רואה בחומרה עבירות של סחר והפצה של סמים מסוכנים, גם סמים "קלים", תוך הטלת ענישה משמעותית ומרתיעה. צרכנים ומשתמשים - ראו הוזהרתם."**

בענייננו, המערער היה חלק מקבוצה מאורגנת שעסקה בסחר שיטתי בסמים. הקבוצה פעלה במקצועיות, מיתגה את עצמה, קידמה את מכירותיה, קיימה נוהלי פעולה מוגדרים, ונקטה בצעדים להגדרת קהל לקוחותיה ולשמירה מפני הפללת אנשיה.

העובדה שהמערער הורשע בעבירה אחת של סחר בסמים אינה משקפת נכונה את מידת מעורבותו בעבירות הסמים. עסקה זו הדגימה את שיטת הפעולה של אנשי הקבוצה ואת השתייכות המערער לקבוצה, אולם העובדה שהמערער עצמו העסיק במשך כשלושה חודשים מעין סוכן/ קבלן משנה מטעמו לביצוע הסחר בסמים, ואף דאג לשכור עבורו דירות, מדברת בעד עצמה ומלמדת שהמערער לא היה רק "פושר" שהעביר את הסמים מהקבוצה ללקוח, אלא מעמדו בסולם ההיררכי היה גבוה יותר, ופעילותו במסגרת הקבוצה נמשכה על פני פרק זמן משמעותי.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הסמים החמורות הינה של רצינות וחומרה, וככלל העונש עליהן כולל מאסר ממשי. חומרת מעשי העבירות של המערער ומידת אשמו של המערער מצדיקות הטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. כך שעונש המאסר בעבודות שירות שהוטל על המערער לא רק שאינו מחמיר עם המערער אלא שהוא אף מקל עמו.

טענת ב"כ המערער על יחס בלתי מתאים בין עונשו של המערער לעונשים שהוטלו על הנאשמים האחרים בפרשה, נדחית על ידנו. הדברים המפורטים והמנומקים שבית המשפט קמא כתב בנושא זה מקובלים עלינו ואיננו רואים מקום לחזור ולפרטם, נציין רק שכל הנאשמים האחרים נדונו לתקופות מאסר מאחורי סורג ובריח.

נתוני המערער ונסיבותיו אינם מצדיקים לקבוע את עונשו בחריגה ממתחם העונש שנקבע, והם קיבלו משקל הולם בשיקולי בית המשפט קמא, אשר למעשה קיבל את עיקרי המלצות שירות המבחן על המערער.

בסופו של דבר, עונש המאסר שהוטל על המערער מידתי ואף מתחשב, ואיננו מוצאים מקום להתערב בו.

אשר לקנס, נראה לנו כי בהתחשב בסכומי הקנסות שהוטלו על המעורבים האחרים בפרשה, בהתאם למעשים שביצעו ולעבירות בהן הורשעו, בהשוואה למעשי המערער והעבירות בהן הורשע, ובהתחשב בכך שהוטלו על המערער 8 חודשי מאסר בעבודות שירות, אשר במהלכם הוא לא יוכל לעבוד ולהתפרנס באופן רגיל, יש מקום להקל במידת מה בסכום הקנס שהוטל עליו.

סיכומם של דברים, אנו דוחים את ערעור המערער על המאסר בעבודות שירות שנקבע לו, ומעמידים את סכום הקנס של המערער על 3,000 ₪ או 20 ימי מאסר תחתיו. המערער ישלם את הקנס ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 01.01.2022.

ניתן והודע היום ז' תשרי תשפ"ב,
13/09/2021 במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

גאולה לוי, שופטת

יעקב דנינו, שופט